Univerzitet u Kragujevcu Fakultet inženjerskih nauka

Seminarski rad iz predmeta

Projektovanje informacionih sistema i baza podataka

Tema:

Razvoj Desktop aplikacije sa bazom podataka informacionog sistema za Elektronski školski dnevnik

Student: Nikola Mitrevski 603/2017 Predmetni profesori: dr Milan Erić dr Aleksandar Đorđević

Kragujevac 2021.

Sadržaj:

1.	Uvo	od	3	
2	Dija	grami posmatranog sistema	4	
	2.1	Dijagram konteksta	4	
	2.2	Stablo aktivnosti	5	
	2.3	Dijagrami dekompozicije	6	
	2.3.	1 Dijagram dekompozicije "Unos podataka"	6	
	2.3.	2 Dijagram dekompozicije "Obrada podataka"	7	
	2.3.	Dijagram dekompozicije "Zakazivanje roditeljskog sastanka"	7	
	2.4	ER dijagram	8	
3	3 Logička šema relacione baze podataka i međurelaciona ograničenja		9	
	3.1	Prevođenje tipova entiteta	9	
	3.2	Prevođenje veza	9	
	3.3	Međurelaciona ograničenja	11	
	3.4	Kompletna logička šema	12	
4	Fizi	čki model relacione baze podataka	13	
5	Implementacija projektovane baze podataka sa testnim podacima u SQL Serveru 14			
6	Aplikacija23			
7	Lite	Literatura		

1. Uvod

Cilj ovog projekta je efikasnije vođenje evidencije o obrazovno-vaspitnom radu učenika u školi.

Efikasnost se ogleda u smanjenju administrativnog rada nastavnika, tako što će se sve potrebne evidencije nalaziti na jednom mestu.

Svakodnevne evidencije koje nastavnik vodi su: evidencija o prisustvu učenika, oceni učenika, vladanju učenika, održanim časovima, temama za pismene zadatke, vannastavnim aktivnostima itd.

Zakasnela opravdanja, neobjektivno ocenjivanje, neprisustvovanje nastavi, zadaci i obaveze koje nisu urađene biće vidljive svim nastavnicima, ali i roditeljima.

Posebne opcije za evidentiranje pohvala, kazni, disciplinskih mera, dostupne svim nastavnicima i roditeljima, takođe doprinose objektivnosti u radu sa učenicima što pruža tačan uvid u to kako se učenik ponaša te se dobija potpunija i objektivnija slika o radu učenika.

Ovakav sistem nesumnjivo pozitivno utiče i na nastavnike i na učenike, usmeravajući ih na tačnost i preciznost u obavljanju školskih obaveza.

Da bi sistem mogao da se koristi bez sumnje su potrebni računari(desktop računari, lap topovi,...).

Svi podaci koje obuhvata informacioni sistem elektronskog školskog dnevnika se nalaze u bazi podataka koja je implementirana unutar razvijene aplikacije i biće prikazana i opisana u daljem delu rada.

2 Dijagrami posmatranog sistema

2.1Dijagram konteksta

Dijagram konteksta je najviši nivo prikaza koji se dekompozicionim dijagramima prevodi u niže nivoe.

Dijagram konteksta je definisan pravougaonikom koji predstavlja granicu modela koji se posmatra.

U posmatranom modelu i van modela tok informacija predstavljen je strelicama.

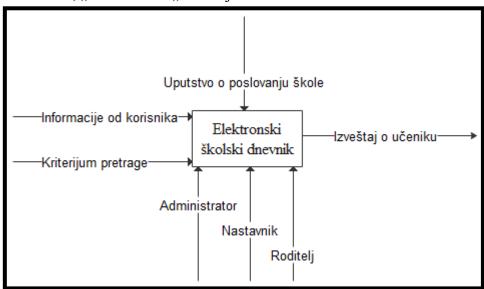
Dijagram konteksta može da sadrži ulazne strelice, izlazne strelice, kontrolne strelice, strelice mehanizma i strelice poziva.

Dijagram konteksta ne mora da ima ni jednu ulaznu strelicu, ni jednu strelicu mehanizma ili poziva.

Mora da ima barem jednu izlaznu strelicu i jednu kontrolnu strelicu.

Na datom dijagramu konteksta(slika 1) postoje dve ulazne strelice("Kriterijum pretrage" i "Informacije od korisnika"), na osnovu čega se generiše jedna izlazna strelica("Izveštaj o učeniku").

Kontrolna strelica je "Uputstvo o poslovanju škole", a strelice mehanizma su "Administrator", "Nastavnik" i "Roditelj".

Slika 1 Dijagrama konteksta

2.2Stablo aktivnosti

Stablo aktivnosti se definiše primenom metode rešavanja problema odozgo na dole, kada se složena aktivnost, rastavlja na više podređenih aktivnosti.

Stablo aktivnosti je prikazano na slici 2.

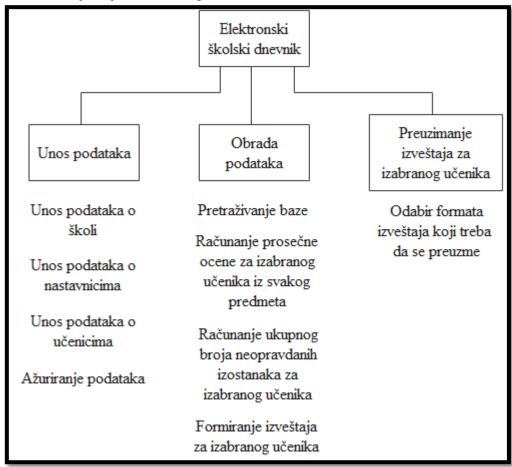
Složena aktivnost u ovom slučaju je "Elektronski školski dnevnik".

Podređene aktivnosti u ovom slučaju su: "Unos podataka", "Obrada podataka" i "Preuzimanje izveštaja za izabranog učenika",gde se u njima pristupa rešavanju jednostavnih podređenih aktivnosti.

Kod podređene aktivnosti "Unos podataka", imamo: "Unos podataka o školi", "Unos podataka o nastavnicima", "Unos podataka o učenicima" i "Ažuriranje podataka".

Kod podređene aktivnosti "Obrada podataka", imamo: "Pretraživanje baze", "Računanje prosečne ocene za izabranog učenika iz svakog predmeta", "Računanje ukupnog broja neopravdanih izostanaka za izabranog učenika" i "Formiranje izveštaja za izabranog učenika".

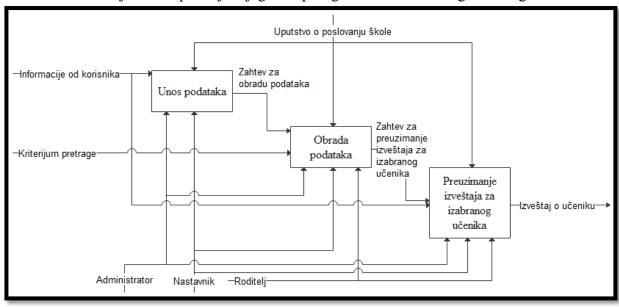
Kod podređene aktivnosti "Preuzimanje izveštaja za izabranog učenika", imamo: "Odabir formata izveštaja koji treba da se preuzme".

Slika 2 Stablo aktivnosti

2.3Dijagrami dekompozicije

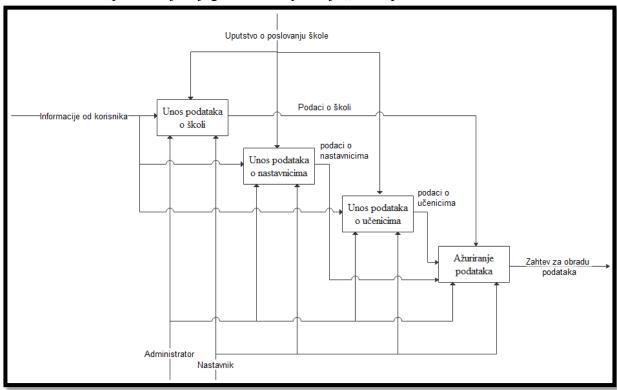
Na slici 3 data je dekompozicija dijagrama prvog nivoa elektronskog školskog dnevnika.

Slika 3 Dijagram dekompozicije "Elektronski školski dnevnik"

2.3.1 Dijagram dekompozicije "Unos podataka"

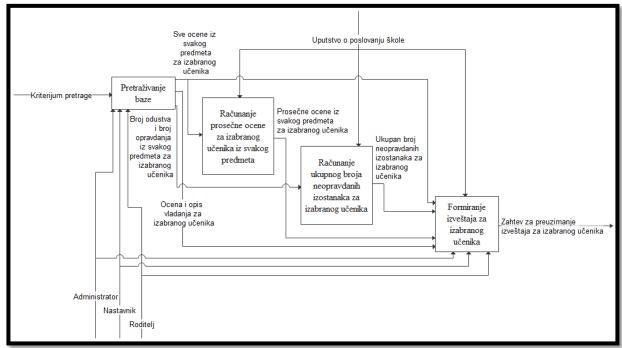
Na slici 4 prikazan je dijagram dekompozicije "Unos podataka".

Slika 4 Dijagram dekompozicije "Unos podataka"

2.3.2 Dijagram dekompozicije "Obrada podataka"

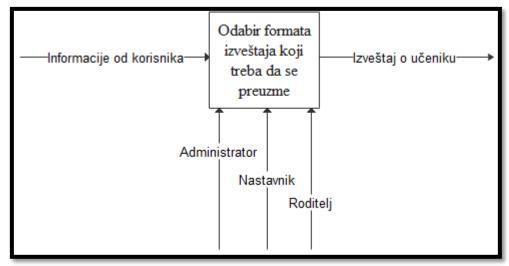
Na slici 5 ispod prikazan je dijagram dekompozicije "Obrada podataka".

Slika 5 Dijagram dekompozicije "Obrada podataka"

2.3.3 Dijagram dekompozicije "Preuzimanje izveštaja za izabranog učenika"

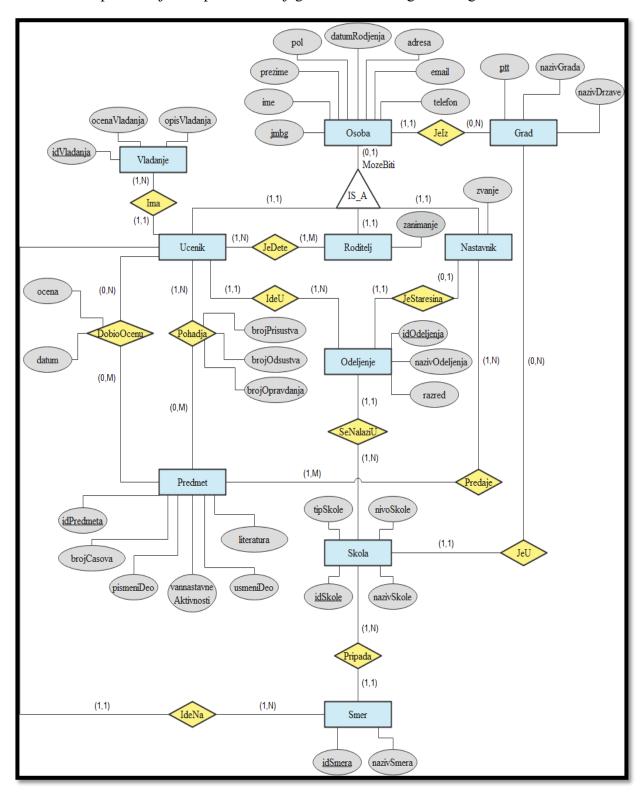
Na slici 6 prikazan je dijagram dekompozicije "Preuzimanje izveštaja za izabranog učenika".

Slika 6 Dijagram dekompozicije "Preuzimanje izveštaja za izabranog učenika"

2.4ER dijagram

Na slici 7 prikazan je kompletan ER dijagram elektronskog školskog dnevnika.

Slika 7 ER dijagram

3 Logička šema relacione baze podataka i međurelaciona ograničenja

Da bi se dobila logiška šema relacione baze podataka, moraju svi entiteti i sve veze da se prevedu iz ER dijagrama na njihov ekvivalentni oblik u relacionom dijagramu - *relacije i međurelaciona ograničenja*.

3.1Prevođenje tipova entiteta

Važi sledeće pravilo:

1) Prema pravilu, svi tipovi entiteta postaju nezavisne šeme relacija. Ime tipa entiteta postaje ime šeme relacije. Obeležja tipa objekta su obeležja šeme relacije. Za osnovne objekte identifikator entiteta postaje primarni ključ šeme relacije.

Dobijaju se sledeće relacije:

Vladanje(idVladanja, ocenaVladanja, opisVladanja)

Osoba(jmbg, ime, prezime, pol, datumRodjenja, adresa, email, telefon)

Grad(ptt, nazivGrada, nazivDrzave)

Roditelj(zanimanje)

Nastavnik(zvanje)

Odeljenje(idOdeljenja, nazivOdeljenja, razred)

Predmet(idPredmeta, brojCasova, pismeniDeo, vannastavneAktivnosti,

usmeniDeo, literatura)

Skola(idSkole, nazivSkole, tipSkole, nivoSkole)

Smer(idSmera, nazivSmera)

3.2Prevođenje veza

U zavisnosti od kardinalnosti, na tipove veza se primenjuju različita pravila za prevođenje.

Veza nasleđivanja(IS A):

- Važe sledeća pravila:
  - Objekat nadtip postaje šema relacije. Ime nadtipa postaje ime šeme relacije. Obeležja nadtipa su obeležja šeme relacije. Identifikator nadtipa postaje ključ šeme relacije.
  - 2) Objekat podtip takođe postaje šema relacije. Ime podtipa postaje ime šeme relacije. Obeležja podtipa su obeležja šeme relacije. Identifikator nadtipa predstavlja ključ šeme relacije.
- Dobijaju se sledeće relacije:

Ucenik(jmbgUcenika)

Roditelj(jmbgRoditelja, zanimanje)

Nastavnik(jmbgNastavnika, zvanje)

- Veza "Ima":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi sledeće pravilo:
  - 3) Veza ne postaje posebna šeme relacije. Identifikator objekta sa strane za koju je gornja granica kardinaliteta preslikavanja GG=N postaje obeležje šeme relacije koja odgovara objektu sa strane za koju je GG = 1.
- Dobija se sledeća relacija:

Ucenik(jmbgUcenika, idVladanja)

Veza "JeIz":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(0,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Osoba(<u>imbg</u>, ime, prezime, pol, datumRodjenja, adresa, email, telefon, **ptt**)

Veza "JeDete":

- Zbog kardinalnosti (1,M):(0,N) važi sledeće pravilo:
  - 4) Veza postaje posebna šema relacije. Obeležja ove šeme relacije su identifikatori objekata koji su u vezi, a ključ šeme relacije je složeni ključ koji se sastoji od identifikatora objekata koji su u vezi.
- Dobija se sledeća relacija:

JeDete(jmbgUcenika, jmbgRoditelja)

- Veza "IdeU":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija: Ucenik(jmbgUcenika, **idVladanja**, **idOdeljenja**)

- Veza "JeStaresina":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(0,1) važi sledeće pravilo:
  - 5) Vezu i objekte u vezi prevodimo u dve šeme relacije. Za svaki objekat u vezi po jedna šema relacije (prema već definisanom pravilu "1)"), s tim što se identifikator jednog od objekta koji su u vezi ubaci za obeležje druge šeme relacije. Dakle, veza se prestavlja spoljnim ključem.
- Dobija se sledeća relacija:

Nastavnik(<u>jmbgNastavnika</u>, zvanje, **idOdeljenja**)

- Veza "SeNalaziU":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Odeljenje(<u>idOdeljenja</u>, nazivOdeljenja, razred, **idSkole**)

Veza "Predaje":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Predmet(<u>idPredmeta</u>, brojCasova, pismeniDeo, vannastavneAktivnosti, usmeniDeo, literature, **jmbgNastavnika**)

- Veza "JeU":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(0,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Skola(<u>idSkole</u>, nazivSkole, tipSkole, nivoSkole, **ptt**)

- Veza "Pripada":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Smer(<u>idSmera</u>, nazivSmera, **idSkole**)

Veza "IdeNa":

- Zbog kardinalnosti (1,1):(1,N) važi pravilo "4)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Ucenik(<u>imbgUcenika</u>, idVladanja, idOdeljenja, idSmera)

Veza "DobioOcenu":

- Zbog kardinalnosti (0,N):(0,M) važi pravilo "5)".
- Dobija se sledeća relacija:
   DobioOcenu(jmbgUcenika, idPredmeta, ocena, datum)

Veza "Pohadja":

- Zbog kardinalnosti (1,N):(0,M) važi pravilo "5)".
- Dobija se sledeća relacija:
   Pohadja(<u>jmbgUcenika</u>, <u>idPredmeta</u>, brojPrisustva, brojOdsustva, brojOpravdanja)

3.3Međurelaciona ograničenja

Međurelaciona ograničenja se definišu za sve nasleđene atribute neke relacije. To uključuje sve strane ključeve svake relacije.

Ovom prilikom nastaju sledeća međurelaciona ograničenja:

 $Osoba[ptt] \subseteq Grad[ptt]$

Ucenik[jmbgUcenika] ⊆ Osoba[jmbg]

Ucenik[idVladanja] ⊆ Vladanje[idVladanja]

Ucenik[idOdeljenja] ⊆ Odeljenje[idOdeljenja]

 $Ucenik[idSmera] \subseteq Smer[idSmera]$

 $Roditeli[imbgRoditelia] \subseteq Osoba[imbg]$

Nastavnik[jmbgNastavnika] ⊆ Osoba[jmbg]

Nastavnik[idOdeljenja] ⊆ Odeljenje[idOdeljenja]

Odeljenje[idSkole] ⊆ Skola[idSkole]

Predmet[jmbgNastavnika] ⊆ Nastavnik[jmbgNastavnika]

 $Skola[ptt] \subseteq Grad[ptt]$

 $Smer[idSkole] \subseteq Skola[idSkole]$

JeDete[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

JeDete[jmbgRoditelja] ⊆ Roditelj[jmbgRoditelja]

DobioOcenu[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

 $DobioOcenu[idPredmeta] \subseteq Predmet[idPredmeta]$

Pohadja[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

Pohadja[idPredmeta] ⊆ Predmet[idPredmeta]

3.4Kompletna logička šema

Na osnovu dosadašnjeg izlaganja dolazi se do kompletnog relacionog modela sistema:

S = { Vladanja(idVladanja, ocenaVladanja, opisVladanja)

Grad(ptt, nazivGrada, nazivDrzave)

Osoba(<u>imbg</u>, ime, prezime, pol, datumRodjenja, adresa, email, telefon, **ptt**)

Ucenik(jmbgUcenika, idVladanja, idOdeljenja, idSmera)

Roditelj(jmbgRoditelja, zanimanje)

Nastavnik(<u>imbgNastavnika</u>, zvanje, **idOdeljenja**)

Odeljenje(idOdeljenja, nazivOdeljenja, razred, idSkole)

Predmet(idPredmeta, brojCasova, pismeniDeo, vannastavneAktivnosti, usmeniDeo,

literature, jmbgNastavnika)

Skola(<u>idSkole</u>, nazivSkole, tipSkole, nivoSkole, **ptt**)

Smer(<u>idSmera</u>, nazivSmera, **idSkole**)

JeDete(jmbgUcenika, jmbgRoditelja)

DobioOcenu(jmbgUcenika, idPredmeta, ocena, datum)

Pohadja(jmbgUcenika, idPredmeta, brojPrisustva, brojOdsustva, brojOpravdanja) }

 $I = \{ Osoba[ptt] \subseteq Grad[ptt] \}$

 $Ucenik[jmbgUcenika] \subseteq Osoba[jmbg]$

Ucenik[idVladanja] ⊆ Vladanje[idVladanja]

Ucenik[idOdeljenja] ⊆ Odeljenje[idOdeljenja]

 $Ucenik[idSmera] \subseteq Smer[idSmera]$

 $Roditelj[jmbgRoditelja] \subseteq Osoba[jmbg]$

 $Nastavnik[jmbgNastavnika] \subseteq Osoba[jmbg]$

Nastavnik[idOdeljenja] ⊆ Odeljenje[idOdeljenja]

Odeljenje[idSkole] ⊆ Skola[idSkole]

Predmet[jmbgNastavnika] ⊆ Nastavnik[jmbgNastavnika]

 $Skola[ptt] \subseteq Grad[ptt]$

 $Smer[idSkole] \subseteq Skola[idSkole]$

JeDete[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

JeDete[jmbgRoditelja] ⊆ Roditelj[jmbgRoditelja]

DobioOcenu[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

DobioOcenu[idPredmeta] ⊆ Predmet[idPredmeta]

Pohadja[jmbgUcenika] ⊆ Ucenik[jmbgUcenika]

Pohadja[idPredmeta] ⊆ Predmet[idPredmeta] }

4 Fizički model relacione baze podataka

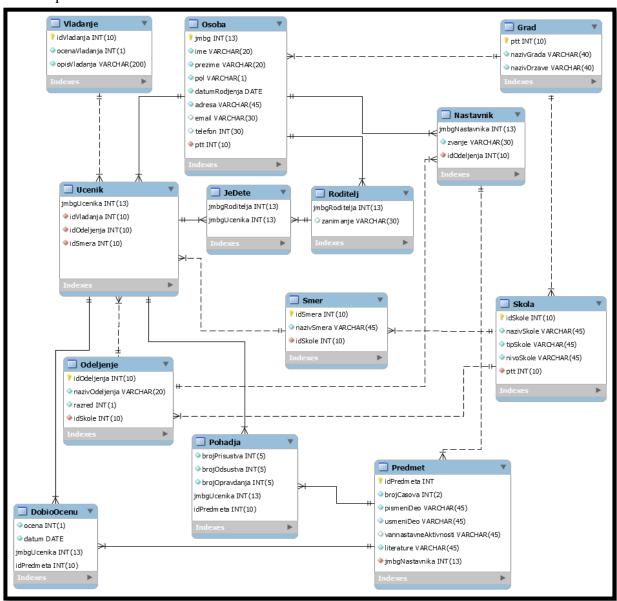
Fizički model relacione baze podataka je najniži model i on opisuje konkretnu implementaciju baze podataka.

Prelaz iz logičkog u fizičko projektovanje podrazumeva promenu u fokusu i veštinama koje su zahtevane, tj. prave se izmene koje olakšavaju održavanje podataka i povećavaju efikasnost operacija sistema za upravljanje bazama podataka.

Fizičko projektovanje baze podataka se često naziva i "modeliranje podataka".

Uobičajno je da se na fizičkom nivou govori o tabelama i kolonama, a ne o relacijama i atributima.

Kompletan fizički model može se videti na slici 8.

Slika 8 Fizički model relacione baze podataka

5 Implementacija projektovane baze podataka sa testnim podacima u SQL Serveru

Ispod je dat kompletan SQL kod sa testnim podacima za razmatrani sistem, koji je generisan u programu SQL Server.

```
/* KREIRANJE TABELA */
USE [elektronskiSkolskiDnevnik]
GO
SET ANSI NULLS ON
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[DobioOcenu](
       [ocena] [int] NOT NULL,
       [datum] [date] NOT NULL,
       [jmbgUcenika] [int] NOT NULL,
       [idPredmeta] [int] NOT NULL
) ON [PRIMARY]
GO
/***** Object: Table [dbo].[Grad] Script Date: 13.2.2021 10:47:14 ******/
SET ANSI NULLS ON
SET QUOTED IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[Grad](
       [ptt] [int] NOT NULL,
       [nazivGrada] [varchar](40) NOT NULL,
       [nazivDrzave] [varchar](40) NOT NULL,
CONSTRAINT [PK Grad] PRIMARY KEY CLUSTERED
)WITH (PAD INDEX = OFF, STATISTICS NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[JeDete](
        [jmbgRoditelja] [int] NOT NULL,
       [jmbgUcenika] [int] NOT NULL
ON [PRIMARY]
```

```
GO
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Nastavnik](
       [jmbgNastavnika] [int] NOT NULL,
       [zvanje] [varchar](30) NOT NULL,
       [idOdeljenja] [int] NOT NULL
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Odeljenje](
       [idOdeljenja] [int] NOT NULL,
       [nazivOdeljenja] [varchar](20) NOT NULL,
       [razred] [int] NOT NULL,
       [idSkole] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK_Odeljenje] PRIMARY KEY CLUSTERED
       [idOdeljenja] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW ROW LOCKS = ON, ALLOW PAGE LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Osoba](
       [jmbg] [int] NOT NULL,
       [ime] [varchar](20) NOT NULL,
       [prezime] [varchar](20) NOT NULL,
       [pol] [varchar](1) NOT NULL,
       [datumRodjenja] [date] NOT NULL,
       [adresa] [varchar](45) NOT NULL,
       [email] [varchar](30) NOT NULL.
       [telefon] [bigint] NOT NULL,
       [ptt] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK_Osoba] PRIMARY KEY CLUSTERED
       [jmbg] ASC
```

```
WITH (PAD INDEX = OFF, STATISTICS NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Pohadja](
       [brojPrisustva] [int] NOT NULL,
       [brojOdsustva] [int] NOT NULL,
       [brojOpravdanja] [int] NOT NULL,
       [jmbgUcenika] [int] NOT NULL,
       [idPredmeta] [int] NOT NULL
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI NULLS ON
GO
SET QUOTED IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Predmet](
       [idPredmeta] [int] NOT NULL,
       [brojCasova] [int] NOT NULL,
       [pismeniDeo] [varchar](45) NOT NULL,
       [usmeniDeo] [varchar](45) NOT NULL,
       [vannastavneAktivnosti] [varchar](45) NOT NULL,
       [literature] [varchar](45) NOT NULL,
       [jmbgNastavnika] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK_Predmet] PRIMARY KEY CLUSTERED
       [idPredmeta] ASC
)WITH (PAD INDEX = OFF, STATISTICS NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW ROW LOCKS = ON, ALLOW PAGE LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Roditelj](
       [jmbgRoditelja] [int] NOT NULL,
       [zanimanje] [varchar](30) NOT NULL
) ON [PRIMARY]
GO
```

```
/***** Object: Table [dbo].[Skola] Script Date: 13.2.2021 10:47:14 ******/
SET ANSI_NULLS ON
GO
SET QUOTED IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Skola](
        [idSkole] [int] NOT NULL,
        [nazivSkole] [varchar](45) NOT NULL,
        [tipSkole] [varchar](45) NOT NULL,
        [nivoSkole] [varchar](45) NOT NULL,
        [ptt] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK_Skola] PRIMARY KEY CLUSTERED
        [idSkole] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
/***** Object: Table [dbo].[Smer] Script Date: 13.2.2021 10:47:14 ******/
SET ANSI NULLS ON
GO
SET QUOTED IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[Smer](
        [idSmera] [int] NOT NULL,
        [nazivSmera] [varchar](45) NOT NULL,
        [idSkole] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK Smer] PRIMARY KEY CLUSTERED
(
        [idSmera] ASC
)WITH (PAD INDEX = OFF, STATISTICS NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI NULLS ON
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Ucenik](
        [jmbgUcenika] [int] NOT NULL,
        [idVladanja] [int] NOT NULL,
        [idOdeljenja] [int] NOT NULL,
        [idSmera] [int] NOT NULL
) ON [PRIMARY]
GO
SET ANSI_NULLS ON
```

```
GO
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[Vladanje](
         [idVladanja] [int] NOT NULL,
        [ocenaVladanja] [int] NOT NULL,
        [opisVladanja] [varchar](200) NOT NULL,
CONSTRAINT [PK_Vladanje] PRIMARY KEY CLUSTERED
        [idVladanja] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON) ON [PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
ALTER TABLE [dbo].[DobioOcenu] WITH CHECK ADD CONSTRAINT
[FK_DobioOcenu_Osoba] FOREIGN KEY([jmbgUcenika])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[DobioOcenu] CHECK CONSTRAINT [FK DobioOcenu Osoba]
GO
ALTER TABLE [dbo].[DobioOcenu] WITH CHECK ADD CONSTRAINT
[FK_DobioOcenu_Predmet] FOREIGN KEY([idPredmeta])
REFERENCES [dbo].[Predmet] ([idPredmeta])
ALTER TABLE [dbo].[DobioOcenu] CHECK CONSTRAINT [FK_DobioOcenu_Predmet]
GO
ALTER TABLE [dbo].[JeDete] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_JeDete_Osoba]
FOREIGN KEY([jmbgRoditelja])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[JeDete] CHECK CONSTRAINT [FK_JeDete_Osoba]
GO
ALTER TABLE [dbo].[JeDete] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_JeDete_Osoba1]
FOREIGN KEY([jmbgUcenika])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[JeDete] CHECK CONSTRAINT [FK_JeDete_Osoba1]
GO
ALTER TABLE [dbo].[Nastavnik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT
[FK Nastavnik Odeljenje] FOREIGN KEY([idOdeljenja])
REFERENCES [dbo].[Odeljenje] ([idOdeljenja])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Nastavnik] CHECK CONSTRAINT [FK_Nastavnik_Odeljenje]
```

```
ALTER TABLE [dbo].[Nastavnik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Nastavnik_Osoba]
FOREIGN KEY([jmbgNastavnika])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
ALTER TABLE [dbo].[Nastavnik] CHECK CONSTRAINT [FK_Nastavnik_Osoba]
ALTER TABLE [dbo].[Odeljenje] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Odeljenje_Skola]
FOREIGN KEY([idSkole])
REFERENCES [dbo].[Skola] ([idSkole])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Odeljenje] CHECK CONSTRAINT [FK_Odeljenje_Skola]
GO
ALTER TABLE [dbo].[Osoba] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Osoba_Grad]
FOREIGN KEY([ptt])
REFERENCES [dbo].[Grad] ([ptt])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Osoba] CHECK CONSTRAINT [FK_Osoba_Grad]
ALTER TABLE [dbo].[Pohadja] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Pohadja Osoba1]
FOREIGN KEY([jmbgUcenika])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Pohadja] CHECK CONSTRAINT [FK_Pohadja_Osoba1]
GO
ALTER TABLE [dbo].[Pohadja] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Pohadja Predmet1]
FOREIGN KEY([idPredmeta])
REFERENCES [dbo].[Predmet] ([idPredmeta])
ALTER TABLE [dbo].[Pohadja] CHECK CONSTRAINT [FK_Pohadja_Predmet1]
GO
ALTER TABLE [dbo].[Predmet] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Predmet Osoba]
FOREIGN KEY([imbgNastavnika])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Predmet] CHECK CONSTRAINT [FK_Predmet_Osoba]
ALTER TABLE [dbo].[Roditelj] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Roditelj_Osoba]
FOREIGN KEY([jmbgRoditelja])
REFERENCES [dbo].[Osoba] ([jmbg])
GO
ALTER TABLE [dbo].[Roditelj] CHECK CONSTRAINT [FK_Roditelj_Osoba]
GO
```

ALTER TABLE [dbo].[Skola] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Skola_Grad] FOREIGN **KEY**([ptt]) REFERENCES [dbo].[Grad] ([ptt]) GO ALTER TABLE [dbo].[Skola] CHECK CONSTRAINT [FK_Skola_Grad] ALTER TABLE [dbo].[Smer] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Smer_Skola] FOREIGN **KEY**([idSkole]) **REFERENCES** [dbo].[Skola] ([idSkole]) GO ALTER TABLE [dbo].[Smer] CHECK CONSTRAINT [FK_Smer_Skola] GO ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK_Ucenik_Odeljenje] **FOREIGN KEY**([idOdeljenja]) **REFERENCES** [dbo].[Odeljenje] ([idOdeljenja]) GO ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] CHECK CONSTRAINT [FK_Ucenik_Odeljenje] ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Ucenik Osoba] **FOREIGN KEY**([jmbgUcenika]) **REFERENCES** [dbo].[Osoba] ([jmbg]) GO ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] CHECK CONSTRAINT [FK_Ucenik_Osoba] GO ALTER TABLE [dbo]. [Ucenik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Ucenik Smer] **FOREIGN KEY**([idSmera]) **REFERENCES** [dbo].[Smer] ([idSmera]) ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] CHECK CONSTRAINT [FK_Ucenik_Smer] GO ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] WITH CHECK ADD CONSTRAINT [FK Ucenik Vladanje] **FOREIGN KEY**([idVladanja]) **REFERENCES** [dbo].[Vladanje] ([idVladanja]) GO ALTER TABLE [dbo].[Ucenik] CHECK CONSTRAINT [FK_Ucenik_Vladanje]

Kod 1 Kreiranje tabela

GO

/* DODAVANJE PODATAKA U TABELE */
USE [elektronskiSkolskiDnevnik]
INSERT INTO dbo. Vladanje VALUES (223, 5, 'Ucenik nije kaznjivan.');
THE PROPERTY OF THE PROPERTY O
INSERT INTO dbo.Grad VALUES (11320, 'Velika Plana', 'Republika Srbija');
INSERT INTO dbo.Osoba VALUES (123456, 'Petar', 'Petrovic', 'm', '1995-06-16', '',
'petar123@gmail.com', 0652366854 , 11320);
INSERT INTO dbo.Osoba VALUES (123455, 'Marko', 'Nedeljkovic', 'm', '1975-01-11', '',
'nedeljkovic@gmail.com', 0645588741, 11320);
INSERT INTO dbo.Osoba VALUES (123433, 'Mila', 'Pavlovic', 'z', '1985-06-18', '',
'milapavlovic@gmail.com', 0626698778, 11320);
INSERT INTO dbo.Roditelj VALUES (123456, 'Ekonomista');
INCERTING II CLI VALVEC (000 PCLI I TO 1 LI TO
INSERT INTO dbo.Skola VALUES (999, 'Nikola Tesla', 'Tehnicka skola', 'srednji nivo', 11320);
INSERT INTO dbo.Odeljenje VALUES (111, 'IV-3', 4, 999);
INSERT INTO doo.Oderjenje VALOES (III, IV-3, 4, 999),
INSERT INTO dbo.Nastavnik VALUES (123455, 'Diplomirani inzenjer', 111);
21,0212 2120 0001 10001 1111 1120 20 (220 100) 2-12101111111 1111011301, 222),
INSERT INTO dbo.Predmet VALUES (2889, 60, '', '', '', '1', 123455);
INSERT INTO dbo.Smer VALUES (554668, 'Elektrotehnicar racunara', 999);
INSERT INTO dbo.Ucenik VALUES (123456, 223, 111, 554668);
INSERT INTO dbo.JeDete VALUES (123433, 123456);
INSERT INTO dbo.DobioOcenu VALUES (5, 2020-06-24 , 123456, 2889);
INSERT INTO dbo.Pohadja VALUES (30, 15, 10, 123456, 2889);

Kod 2 Dodavanje podataka u tabele

/* UPOTREBA TABELA – TESTIRANJE */

/* Koriscenje baze "elektronski skoslki dnevnik"*/

USE [elektronskiSkolskiDnevnik]

/* Prikaz liste svih nastavnika sa predmetima koje oni drže */

SELECT osoba.jmbg, osoba.ime, osoba.prezime, predmet.idPredmeta **FROM** osoba **INNER JOIN** nastavnik **ON** osoba.jmbg = nastavnik.jmbgNastavnika

INNER JOIN predmet **ON** predmet.jmbgNastavnika = nastavnik.jmbgNastavnika;

/* Prikaz liste učenika i njihovih roditelja */

SELECT R.J1 **AS** jmbgRoditelja, R.I1 **AS** imeRoditelja, R.P1 **AS** prezimeRoditelja, U.J2 **AS** jmbgUcenika, U.I2 **AS** imeUcenika, U.P2 **AS** prezimeUcenika

FROM jedete V

INNER JOIN (SELECT osoba.jmbg AS J1, osoba.ime AS I1, osoba.prezime AS P1 FROM osoba

INNER JOIN roditelj ON osoba.jmbg = roditelj.jmbgRoditelja) AS R

ON V.jmbgRoditelja = R.J1

INNER JOIN (SELECT osoba.jmbg AS J2, osoba.ime AS I2, osoba.prezime AS P2 FROM osoba

INNER JOIN ucenik ON osoba.jmbg = ucenik.jmbgUcenika) AS U

ON V.jmbgUcenika = U.J2;

/* Prikaz liste škola sa njihovim smerovima */

SELECT skola.idSkole, skola.nazivSkole, skola.tipSkole, skola.nivoSkole,

smer.idSmera, smer.nazivSmera

FROM skola **INNER JOIN** smer **ON** skola.idSkole = smer.idSkole;

/* Prikaz liste jmbg brojeva učenika i id brojeve predmeta na koje idu, kao i jmbg brojeve nastavnika koje predaju te predmete */

SELECT ucenik.jmbgUcenika, predmet.idPredmeta, nastavnik.jmbgNastavnika

FROM ucenik **INNER JOIN** pohadja **ON** ucenik.jmbgUcenika = pohadja.jmbgUcenika **INNER JOIN** predmet **ON** pohadja.idPredmeta = predmet.idPredmeta

INNER JOIN nastavnik ON predmet.jmbgNastavnika = nastavnik.jmbgNastavnika;

/* Prikaz liste učenika i njihovih ocena iz nekog premeta */

SELECT osoba.jmbg **AS** jmbgUcenika, osoba.ime **AS** imeUcenika, osoba.prezime **AS** prezimeUcenika, dobioocenu.idPredmeta, dobioocenu.ocena

FROM osoba **INNER JOIN** ucenik **ON** osoba.jmbg = ucenik.jmbgUcenika **INNER JOIN** dobioocenu **ON** ucenik.jmbgUcenika = dobioocenu.jmbgUcenika;

/* Prikaz liste svih škola iz grada Velika Plana */

SELECT skola.idSkole, skola.nazivSkole, skola.tipSkole, skola.nivoSkole, grd.nazivGrada FROM skola INNER JOIN

(SELECT ptt, nazivGrada FROM grad WHERE nazivGrada = 'Velika Plana') AS grd ON skola.ptt = grd.ptt;

6 Aplikacija

Aplikacija je izrađena u programskom jeziku C# (.NET) u programskom okruženju Visual Studio 2019.

Sistem za upravljanje bazom podataka je SQL Server sa svojim grafičkim okruženjem Microsoft SQL Management Studio 18.

Aplikacija se sastoji samo od administratorske strane i implementiran je CRUD za sledeće tabele: "Grad", "Smer", "Škola", "Nastavnik", "Odeljenje", "Osoba", "Učenik" i "Vladanje".

Kada se aplikacija pokrene, pojavljuje se prozor za logovanje, gde je potrebno uneti korisničko ime i lozinku, slika 9.

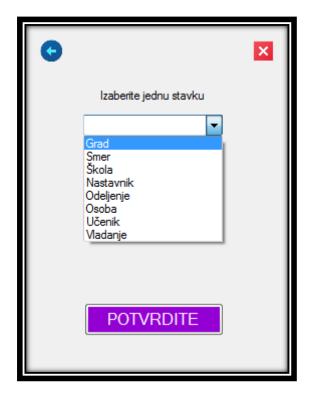

Slika 10 Popunjen dijalog "LogIn"

Nakon unosa šifre i lozinke (slika 10), potrebno je kliknuti na dugme "PRIJAVITE SE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 11).

Slika 11 Prazan dijalog "Admin"

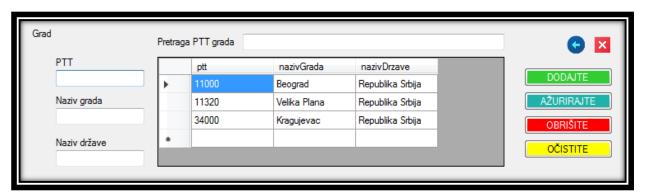
Slika 12 Popunjen dijalog "Admin"

Nakon odabira stavke "Grad" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 13).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o gradu, popunjavanjem polja "PTT", "Naziv grada" i "Naziv države", gde polje "PTT" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "ptt" tabele.

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za neki grad koji se nalazi u listi dodatih gradova i to preko kolone "ptt", kao i brisanje podataka za neki grad koji se nalazi u listi dodatih gradova, preko kolone "ptt".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja gradova, moguće je vršiti pretragu gradova, koji se nalaze u tabeli, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga PTT grada", gde se pretraga vrši prema koloni "ptt".

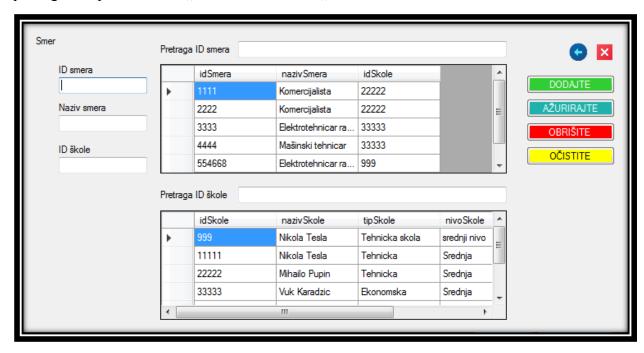
Slika 13 Prazan dijalog "Grad"

Nakon odabira stavke "Smer" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 14).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o smeru, popunjavanjem polja "ID smera", "Naziv smera" i "ID škole", gde polje "ID smera" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "idSmera" tabele i u polje "ID škole" mora biti uneta vrednost koja postoji u tabeli u koloni "idSkole".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za neki smer koji se nalazi u listi dodatih smerova i to preko kolone "idSmera", kao i brisanje podataka za neki smer koji se nalazi u listi dodatih smerova, preko kolone "idSmera".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja smerova, moguće je vršiti pretragu smerova i škola u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga ID smera" ili "Pretraga ID škole", gde se pretraga vrši prema koloni "idSmera" ili koloni "idSkole".

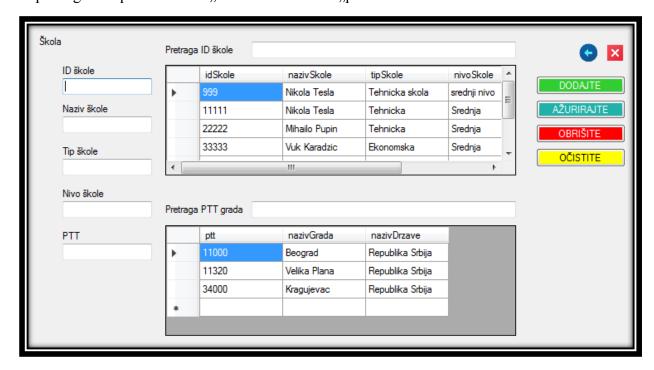
Slika 14 Prazan dijalog "Smer"

Nakon odabira stavke "Smer" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 15).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o školi, popunjavanjem polja "ID škole", "Naziv škole", "Tip škole", "Nivo škole" i "PTT", gde polje "ID škole" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "idSkole" tabele i u polje "PTT" mora biti uneta vrednost koja postoji u tabeli u koloni "ptt".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za neku školu, koja se nalazi u listi dodatih škola i to preko kolone "idSkole", kao i brisanje podataka za neku školu koja se nalazi u listi dodatih škola, preko kolone "idSkole".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja škola, moguće je vršiti pretragu škola i gradova u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga ID škole" ili "Pretraga PTT grada", gde se pretraga vrši prema koloni "idSkole" ili koloni "ptt".

Slika 15 Prazan dijalog "Škola"

Nakon odabira stavke "Nastavnik" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 16).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o nastavniku, popunjavanjem polja "JMBG nastavnika", "Zvanje" i "ID odeljenja", gde polje "JMBG nastavnika" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "jmbgNastavnika" tabele i u polja "jmbg" i "idOdeljenja" moraju biti unete vrednosti koje postoje u tabelama u koloni "jmbg" i koloni "idOdeljenja".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za nekog nastavnika, koji se nalazi u listi dodatih nastavnika i to preko kolone "jmbgNastavnika", kao i brisanje podataka za nekog nastavnika koji se nalazi u listi dodatih nastavnika, preko kolone "jmbgNastavnika".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja nastavnika, moguće je vršiti pretragu nastavnika, osobe ili odeljenja u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga JMBG nastavnika" ili "Pretraga ID odeljenja", gde se pretraga vrši prema koloni "jmbgNastavnika" ili koloni "jmbg" ili koloni "idOdeljenja".

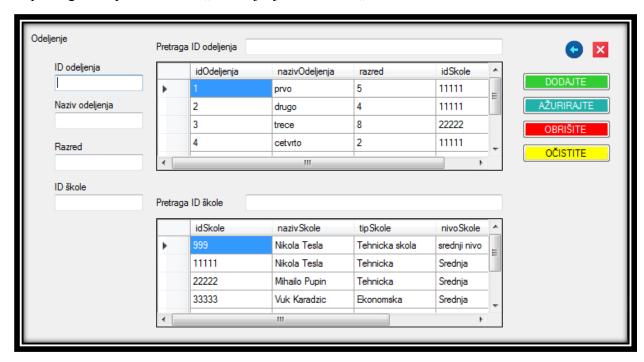
Slika 16 Prazan dijalog "Nastavnik"

Nakon odabira stavke "Odeljenje" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 17).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o odeljenju, popunjavanjem polja "ID odeljenje", "Naziv odeljenja", "Razred" i "ID škole", gde polje "ID odeljenja" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "idOdeljenja" tabele i u polje "ID škole" mora biti uneta vrednost koja postoji u tabeli u koloni "idSkole".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za neko odeljenje, koje se nalazi u listi dodatih odeljenja i to preko kolone "idOdeljenja", kao i brisanje podataka za neko odeljenje, koje se nalazi u listi dodatih odeljenja, preko kolone "idOdeljenja".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja odeljenja, moguće je vršiti pretragu odeljenja i škola u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga ID odeljenja" ili "Pretraga ID škole", gde se pretraga vrši prema koloni "idOdeljenja" ili koloni "idSkole".

Slika 17 Prazan dijalog "Odeljenje"

Nakon odabira stavke "Osoba" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 18).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o osobi, popunjavanjem polja "JMBG", "Ime", "Prezime", "Pol", "PTT", "Adresa", "Email", "Telefon" i "Datum rodjenja", gde polje "JMBG" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "jmbg" tabele i u polje "PTT" mora biti uneta vrednost koja postoji u tabeli u koloni "ptt".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za neku osobu, koja se nalazi u listi dodatih osoba i to preko kolone "jmbg", kao i brisanje podataka za neku osobu, koja se nalazi u listi dodatih osoba, preko kolone "idOsoba".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja osoba, moguće je vršiti pretragu osoba i gradova u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga JMBG osobe" ili "Pretraga PTT grada", gde se pretraga vrši prema koloni "jmbg" ili koloni "ptt".

Slika 18 Prazan dijalog "Osoba"

Nakon odabira stavke "Učenik" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 19).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o učeniku, popunjavanjem polja "JMBG učenika", "ID vladanja", "ID odeljenja" i "ID smera", gde u polja "JMBG učenika", "ID vladanja", "ID odeljenja" i "ID smera" moraju biti unete vrednosti koje postoje u tabelama u koloni "jmbg", koloni "idVladanja", koloni "idOdeljenja", i koloni "idSmera".

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za nekog učenika, koji se nalazi u listi dodatih učenika i to preko kolone "jmbgUcenika", kao i brisanje podataka za nekog učenika koji se nalazi u listi dodatih učenika, preko kolone "jmbgUcenika".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja učenika, moguće je vršiti pretragu učenika, osobe, vladanja, "odeljenja ili smera u tabelama, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga JMBG učenika" ili "Pretraga JMBG osobe" ili "Pretraga ID vladanja" ili "Pretraga ID odeljenja" ili "Pretraga ID smera", gde se pretraga vrši prema koloni "jmbgUcenika" ili koloni "jmbg" ili koloni "idVladanja" ili koloni "idOdeljenja" ili koloni "idSmera".

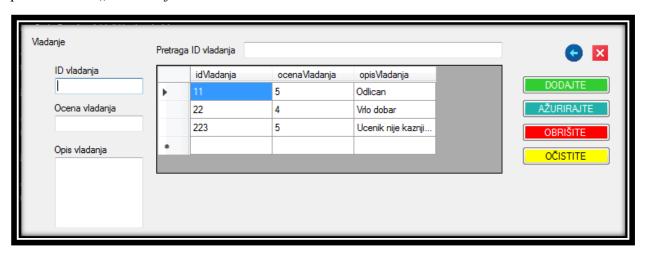
Slika 19 Prazan dijalog "Učenik"

Nakon odabira stavke "Vladanje" iz padajuće liste(slika 12), potrebno je kliknuti na dugme "POTVRDITE", nakon čega se prelazi u sledeći dijalog(slika 20).

U ovom dijalogu je moguće dodati nove podatke o vladanju, popunjavanjem polja "ID vladanja", "Ocena vladanja" i "Opis vladanja", gde polje "ID vladanja" mora da sadrži jedinstvenu vrednost u odnosu na kolonu "idVladanja" tabele.

Takođe je moguće izvršiti ažuriranje podataka za necije vladanje koje se nalazi u listi dodatih vladanja, preko kolone "idVladanja", kao i brisanje podataka za necije vladanje koje se nalazi u listi dodatih vladanja, preko kolone "idVladanja".

Pored dodavanja, ažuriranja i brisanja vladanja, moguće je vršiti pretragu vladanja, koja se nalaze u tabeli, unosom željene vrednosti u polje "Pretraga ID vladanja", gde se pretraga vrši prema koloni "idVladanja".

Slika 20 Prazan dijalog "Vladanje"

7 Literatura

- 1. MOODLE PORTAL: projektovanje informacionih sistema i baza podataka, četvrta godina, prvi semestar, računarska tehnika i softversko inženjerstvo, LINK: http://moodle.fink.rs, 13.02.2021 (12:05)
- 2. YOUTUBE: How to Create Simple C# Desktop Application? (Designing The Application in Visual Studio 2015), LINK: https://www.youtube.com/watch?v=ApPWGEKFnU4&t=20s, 13.02.2021 (12:07)